

การจัดกิจกรรมโดยใช้บทเพลงประกอบการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา Music Activities Management for Teaching to Promote Learning in Elementary Education

กนกพร พรหมสุวรรณ¹ วราภรณ์ อัจคำไพ¹ รัญญาลักษณ์ สารวงษ์²

E-mail: kanokporn.pro@lru.ac.th

บทคัดย่อ

ธรรมชาติของดนตรีสามารถเข้าถึงสภาพอารมณ์ สภาพจิตใจ และส่งผลต่อร่างกายของคนเราได้ทันทีเมื่อเราได้ยินเสียงเพลง เราจะรู้สึกสนุกเวลาได้ยินเพลงที่มีจังหวะครื้นเครง บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ เพลงที่มีอิทธิพลต่อทักษะ ในด้าน การเรียนรู้ของนักเรียน การนำบทเพลงมาใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา มีความเกี่ยวข้องกันมาเป็นเวลานาน โดยเชื่อว่าเพลงประกอบการสอนจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนานในห้องเรียน ทำให้บทเรียนดูน่าสนใจขึ้น เป็นการ เริ่มต้นการเรียนรู้ที่ดีสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน แต่การจะนำบทเพลงไป ใช้ได้นั้น นอกจากธรรมชาติผู้เรียนที่ต้องรู้แล้วนั้น ครูผู้สอนยังต้องรู้ถึงจุดมุ่งหมายของการใช้เพลงประกอบการสอน โดยส่วนใหญ่แล้ว จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเนื้อหาวิชาที่ให้ผู้เรียนนั้นจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนได้ง่ายขึ้น เกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย อีกทั้ง ยังช่วยให้บทเรียนนั้นมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมไปพร้อมๆกันกับเพื่อนในชั้นเรียนและครู นอกจากนี้ต้อง รู้จักลักษณะของเพลงประกอบการสอน ตัวอย่างของบทเพลงประกอบการสอนที่น่าสนใจ รวมไปถึงข้อคำนึงต่างๆ ในการใช้เพลง ประกอบการสอนในแต่ละชั้นของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมโดยใช้บทเพลง บทเพลงประกอบการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้

Abstract

The nature of music's positive effect on emotional, mental state and energize the body. Music can be a source of pleasure which is linked to feelings of pleasure when hearing the upbeat music. The purpose of this article is to provide the idea how songs and music influence students' learning skills. Songs and music have been used in teaching and learning in elementary school level for years with the belief that using songs will create a relaxing atmosphere, enjoyable classroom and make the lessons more interesting. It is a good start for learning and teaching activities between teachers and students and among students. Before bringing songs and music into class, it may be worthwhile to find out what the students enjoy listening to and what the objective of using music or song is in each lesson which is mostly use to help students remember and understand lessons and enjoy learning and participating in class activities. Furthermore, teacher have to study about what, when and how to apply songs and music in the lesson effectively.

Keywords: music activities management, music for teaching, promote learning

ความนำ

“เพลงกับเด็กเป็นของคู่กัน” เด็กไทยได้รับการปลูกฝังให้ฟังเพลงมาตั้งแต่เกิด เช่นการฟังเพลงกล่อมแม่ ให้หลับไปด้วย ความสุข กล่อมเกลาคิดใจให้อ่อนโยนลงได้ และทำให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน หากครูนำบทเพลงมาใช้จะทำให้เกิดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่มีมิตรภาพมากขึ้น เป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน (วันดี เหมระ, 2553 อ้างถึงใน Jensen, 2009) การ จัดกิจกรรมโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนเป็นการนำบทเพลงมาใช้ที่จำเป็นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการใช้ ลักษณะของบทเพลง ประกอบการสอน ท่วงทำนองเพลงที่กำลังอยู่ในความนิยมของยุคสมัย นั้นๆ หรือเพลงต้นฉบับที่นิยมนำมาใช้ในการประกอบการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้นในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา

ดังนั้น การใช้เพลงประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ควรนำมาสอดแทรกไว้ในบทเรียนตามความเหมาะสม การใช้เพลงประกอบ การสอนจะช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน ช่วยให้จดจำเนื้อหาและประทับใจ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² นักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความรู้สึกไว้ได้นาน และช่วยให้บทเรียนที่ยากดูง่ายขึ้น การใช้เพลงประกอบการสอนในระดับประถมศึกษา มีประโยชน์มาก เพราะเด็กในวัยนี้ชอบเล่นชอบแสดง และชอบร้องเพลง (วันดี เหมรา, 2553 อ้างถึงใน สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2550)

ความหมายของเพลง

ความหมายของ เพลง หรือบทเพลงได้มี หน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้อย่างหลากหลาย ดังเช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของคำว่าเพลง หมายถึง สำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรี นอกจากนี้ยังมี นักการศึกษาที่อธิบายความหมายของเพลงไว้ดังนี้ (วันดี เหมรา, 2553 อ้างถึงใน สนอง อินละคร, 2544) ให้ความหมายว่า เพลงเป็น กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหา ทำนอง ซึ่งให้เห็นถึงชีวิต วัฒนธรรมในแง่มุมต่างๆอีกทั้งยังแนะนำสั่งสอนในด้านคุณธรรม อันเป็นแรงจูงใจให้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ซึ่ง (วันดี เหมรา, 2553 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ เหล่าสีบตระกูล, 2549) ให้ความหมายไว้ว่า เพลง หมายถึง สำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรีที่เรากระทำเพื่อสนองความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ตลอดจนเพื่อเป็นกิจกรรมทางสังคมอีกด้วย

จากความหมายของเพลง หรือบทเพลงดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เพลงหรือบทเพลง หมายถึง กิจกรรม การขับร้อง ที่มีจังหวะทำนอง โสณดนตรี เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลในรูปแบบต่างๆ กันไปตามประเภทและรูปแบบของเพลง

ความสำคัญของบทเพลงประกอบการสอน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงบทเพลงประกอบการสอนไว้อย่างหลากหลาย ดังเช่น Griffee (1992) กล่าวว่า เพลงช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และสร้างสรรค์บรรยากาศที่สนุกสนานในห้องเรียน เป็นตัวช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา เป็นอุปกรณ์เสริมตำราเรียนหรือเป็นตำราโดยตัวของมันเองในสถานการณ์การสอนหลายอย่าง ช่วยในการสอนบทสนทนาสอนคำศัพท์ ช่วยในการสอนการออกเสียง ช่วยให้เกิดความคงทนในการจำ มีความกระตือรือร้นในการเรียนและไม่เบื่อหน่ายในการฝึกซ้ำๆ

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2541) กล่าวว่า การใช้เพลงประกอบการสอนจะช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กนักเรียนในการเรียน ช่วยให้จดจำเนื้อหาและประทับใจความรู้สึกไว้ได้นาน อีกทั้งยังช่วยทำให้บทเรียนดูง่ายขึ้น การใช้เพลงประกอบการสอนในระดับประถมศึกษา มีประโยชน์เป็นอย่างมาก เพราะเด็กในวัยนี้ ชอบเล่น ชอบแสดง ชอบร้องเพลง และนอกจากนี้การใช้เพลงประกอบการสอนยังเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ช่วยเสริมสร้างให้เด็ก มีวินัย มีประสบการณ์กว้างขวางและช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอย่างเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน (วันดี เหมรา, 2553 อ้างถึงใน สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2550) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า การใช้เพลงประกอบการสอน หมายถึง การนำเพลงมาให้ให้นักเรียนร้อง หรือครูร้องให้นักเรียนฟัง เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนหรือทำกิจกรรมของบทเรียน หรือเพื่อสรุปบทเรียน ให้นักเรียนได้จดจำเนื้อหาที่เรียนได้

จากความสำคัญของบทเพลงประกอบการสอนดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าบทเพลงประกอบการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ใช้เพลงที่แต่งขึ้น โดยใช้ทำนองง่ายๆ เนื้อร้องไม่ยาวจนเกินไปที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา นำไปให้นักเรียนร้องหรือครูร้องให้นักเรียนฟัง เพื่อใช้เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ระหว่างการสอน หรือ ใช้สรุปความรู้หลังการสอน

จุดมุ่งหมายของการใช้เพลงประกอบการสอน

มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการใช้บทเพลงประกอบการสอนไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งจุดมุ่งหมายกว้างๆ ของการใช้บทเพลงประกอบการสอนนั้น เพื่อเน้นเนื้อหาของวิชาที่ทำให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวของบทเรียนได้อย่างรวดเร็วและง่าย นักเรียนจะเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนนั้นมีกิจกรรมอีกด้วย และในการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมีความสำคัญและจำเป็นมาก การร้องเพลงมีบทบาทที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการสอนร้องควรให้สัมพันธ์กับวิชาการอื่นๆ ด้วย ซึ่งหน่วยงานที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการใช้กิจกรรมเพลงเอาไว้ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการใช้กิจกรรมเพลงว่า เพื่อให้ได้รับความรู้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์ของบทเรียน ฝึกทักษะทางสังคมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ปลูกฝังคุณธรรมเจตคติที่ดี ให้นักเรียนสนุกสนานว่าเรใจ เกิดการเรียนรู้ไปด้วย และเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้เคลื่อนไหว และวันดี เหมรา (2553) ได้ให้จุดประสงค์ของการใช้เพลงประกอบการสอนว่ามีหลายประการที่สำคัญได้แก่

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานไม่เครียดและเอื้อต่อการเรียนรู้
2. เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
3. เพื่อสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านทางเนื้อร้องและความหมายของเพลง
4. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากจุดมุ่งหมาย และจุดประสงค์ของการใช้บทเพลงประกอบการสอนข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการใช้บทเพลงประกอบการสอนกล่าวได้ว่า เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์ของบทเรียน เป็นการฝึกทักษะให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก อีกทั้งเป็นการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็ก เพราะเพลงจะทำให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้แสดงออกได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอันจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆแก่เด็ก

ลักษณะของเพลงประกอบการสอน

(ปัทมาวดี เจริญฤทธิ์, 2553 อ้างถึงใน คณิต เขียววิชัย, 2534) กล่าวถึงลักษณะของเพลงที่นำมาใช้ประกอบการสอน ดังนี้

1. เป็นเพลงที่ง่ายและสั้น สามารถจดจำเนื้อร้องได้ภายในระยะสั้นๆ เมื่อนักเรียนได้ร้องประมาณ 1-2 รอบ ก็จำได้
2. สนุกสนาน กระตุนและเร้าใจ เพลงประกอบการสอนจะต้องเป็นเพลงที่สนุกสนานและมีท่วงทำนองง่าย ๆ ไม่ยากนัก
3. เพลงนั้นจะต้องมีเนื้อร้องที่ไม่หยาบคาย การร้องเพลงนั้นต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้มาก เพราะภายในชั้นเรียนเป็นบรรยากาศของการเรียนการสอน เนื้อเพลงที่หยาบคายอาจจะสนุกในสถานการณ์อย่างหนึ่ง แต่จะไม่เหมาะสมสำหรับนักเรียน

(วันดี เหมรธา, 2553 อ้างถึงใน สุนันทา สุทรประเสริฐ, (ม.ป.ป.) กล่าวถึงลักษณะของเพลงที่นำมาใช้ประกอบการสอน ดังนี้

1. เป็นทำนองเพลงลูกทุ่งที่นักเรียนสามารถฟังจนติดหู หรือร้องจนติดปากแล้ว
2. แต่งเป็นบทหรือกรองกลอนสุภาพ หรือ กาพย์ยานี 11 แล้วนำมาใส่ทำนองเป็นเพลงไทยเดิมที่สนุกสนาน
3. มีเนื้อหาของเรื่องที่จะสอนสอดแทรกไว้ในเพลงทุกเพลง
4. เพลงที่ใช้ส่วนใหญ่มีเนื้อร้องสั้นๆ ไม่ยาวจนเกินไป
5. เน้นความไพเราะสนุกสนานเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนไม่ให้เคร่งเครียด
6. หลังจากร้องเพลงจบแล้วจะมีการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาหรือปัญหาที่น่าคิดจากเนื้อเพลง

การใช้เพลงประกอบการสอนนั้น ครูต้องคำนึงถึงเนื้อหาของบทเพลงที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ

(วันดี เหมรธา, 2553 อ้างถึงใน ศิริพร หงส์พันธุ์, 2540) กล่าวว่า ในต่างประเทศมีผู้ให้ความเห็นว่า เด็กจะรู้สึกสนุกสนานที่ได้ร้องเพลงลักษณะดังต่อไปนี้

1. บทเพลงเกี่ยวกับบ้านและโรงเรียน
2. บทเพลงเกี่ยวกับคน โดยเฉพาะเพลงที่เด็กๆ สามารถเติมชื่อของตนเอง หรือชื่อของเพื่อนๆ ลงไป
3. บทเพลงที่เด็กได้มีโอกาสประมอทำจังหวะ และแสดงท่าทางต่างๆ
4. บทเพลงที่กำลังเป็นที่นิยม ซึ่งได้ยินมาจากโทรทัศน์ วิทยุ หรือจากการชมภาพยนตร์
5. บทเพลงเกี่ยวกับเทศกาล ฤดูกาล และวันพักผ่อนต่างๆ

จากลักษณะของเพลงประกอบการสอนของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของเพลงประกอบการสอนนั้นสามารถนำเอาลักษณะบางประการไปใช้ประกอบกันเพื่อสร้างบทเพลงประกอบการสอนตามความต้องการได้ เช่น เป็นเพลงที่ง่ายและสั้น สามารถจดจำเนื้อร้องได้ภายในระยะสั้นๆ สนุกสนาน มีทำนองนักเรียนสามารถฟังจนติดหู เด็กได้มีโอกาส แสดงท่าทางต่างๆ เป็นต้น

จุดประสงค์จากงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษางานวิจัย พบว่าส่วนใหญ่แล้วมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน โดยมีกระบวนการที่คล้าย หรือใกล้เคียงกันก็คือการสอนแบบใช้เพลงประกอบการสอน และการสอนโดยไม่ใช้เพลงประกอบการสอน ในขอบเขตของเนื้อหาจากรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งผลการวิจัย ได้เป็นไปตามสมมติฐานของการค้นคว้านั้นก็คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังได้รับการสอนแบบใช้เพลงประกอบการสอน สูงขึ้น

ตัวอย่างบทเพลงประกอบการสอน

เพลงประกอบการสอนนั้นหากจะให้ได้ผลดีจะต้องรู้จักธรรมชาติของเด็กเสียก่อน ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงธรรมชาติของเด็ก ดังนี้ ละออง จันทรเจริญ (ม.ป.ป.) ได้ยกตัวอย่างคำกลอนของ อาจารย์จิว สตะเวทิน ไว้ในหนังสือ วิธีสอนภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาเป็นคำประพันธ์ที่แสดงถึงธรรมชาติของเด็กเอาไว้ดังนี้

“อันเด็กเด็กชอบอะไรใครก็รู้	ชอบร่วมหม่ร่วมเล่นเป็นวิสัย
สอนเด็กเล็กต้องหย่อนผ่อนตามใจ	ชอบอะไรให้สิ่งนั้นนั่นวิธี
อยากจจะร้องจะรำหรือทำท่า	ครูไม่ว่าให้ทำได้เต็มที่
แทรกบทเรียนลงไว้ให้พอดี	วิธีนี้สอนเด็กเล็กๆเอ๋ย”

จากคำประพันธ์ข้างต้นทำให้เราทราบได้ว่า ท่านผู้รจนากลอนบทนี้เข้าใจธรรมชาติของเด็กว่าชอบเล่นเป็นปกติวิสัย การสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน คือจัดกิจกรรมให้เล่นแล้วแจกบทเรียนลงไปทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ สนุก ไม่เบื่อหน่าย เพลงเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กกล้าแสดงออกได้ดี แม้แต่เด็กที่ไม่ค่อยพูดกับครูเวลาให้อ่านหนังสือ อ่านออกเสียงตะกุกตะกักเหมือนติดอ่าง แต่พอให้ร้องเพลง ปรากฏว่าอาการเหล่านั้นหายไปถ้าครูรู้จักเลือกเพลงมาประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสมก็จะเป็นประโยชน์แก่ทั้งการสอน การเรียน และตัวเด็ก เมื่อกลับไปบ้านแล้ว ยังสามารถนำเพลงไปร้องได้อย่างเปลิดเปลิน เป็นการทบทวนหรือย้ำเนื้อหาของบทเรียน ทำให้จดจำได้เสมออีกด้วย เด็กชั้นประถมจะรู้สึกตื่นเต้นรำเริง ถ้าในการเรียนการสอนนั้นมีเพลงประกอบการฟังเพลงจะช่วยให้เด็กได้สร้างมโนภาพติดตามไปด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็น และการสร้างมโนภาพนี้โดยปกติมีอยู่และเป็นธรรมชาติในเด็ก ซึ่งบทเพลงที่ใช้ประกอบการสอนนั้นมีผู้แต่งไว้อย่างหลากหลาย จะขอนำเสนอตัวอย่างบทเพลงประกอบการสอน บางบทเพลงเอาไว้ดังนี้

ตัวอย่างบทเพลงประกอบการสอนที่ผู้ศึกษาแต่งขึ้นเอง

เพลงประกอบการสอนที่นำมาเสนอไว้ ณ ที่นี้ เป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องรูปที่มีแกนสมมาตร โดยผู้แต่งได้ทำการแต่งเนื้อร้องจากเนื้อหาเดียวกัน เพียงแต่วัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้แต่ละชั้นนั้นต่างกัน จึงขอนำเสนอไว้ 2 บทเพลง ดังต่อไปนี้

เพลงที่ 1 เพลง คณิตศาสตร์ วิบวับ วิบวับ

เพลง คณิตศาสตร์ วิบวับ วิบวับ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานเปลิดเปลิน สนใจบทเรียนยิ่งขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาสาระในบทเรียนได้

เพลง คณิตศาสตร์ วิบวับ วิบวับ

คำร้อง: รัญญาลักษณ์ สารวงษ์ ทำนอง : WIP WUP วิบวับ (Explicit) – Mindset

เย เย เย เย เย เย เย เย เย.....

เรียนคณิตฯ วิบวับ วิบวับ เด็ก เด็ก รีบมานั่งที่ครับ คุณครูไม่ปวดขมับ เรียนคณิตฯ แล้วครับ วิบวับ วิบวับ

ซึ่งเพลงคณิตศาสตร์ วิบวับ วิบวับนี้ ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ คือ สามารถนำไปใช้ได้ทันชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นเพลงเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนที่จะเรียน โดยเนื้อร้องที่ชัดเจนได้ไว้ สามารถเปลี่ยนเป็นชื่อนักเรียนในห้องเรียน เพื่อให้ได้มีส่วนร่วมในการร้องเพลง สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หรือเป็นการเตือนว่าให้รีบมานั่งที่โต๊ะเรียนของตนเองเพื่อเตรียมตัวเรียนในลำดับต่อไป

เพลงที่ 2 เพลง รูปสมมาตร

เพลง รูปสมมาตร มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานเปลิดเปลิน สนใจบทเรียนยิ่งขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาสาระในบทเรียนได้ วัตถุประสงค์เฉพาะคือ นักเรียนสามารถระบุรูปเรขาคณิตสองมิติที่มีแกนสมมาตร และจำนวนแกนสมมาตรได้ โดยมีเนื้อเพลงดังนี้

เพลง รูปสมมาตร

คำร้อง : รัญญาลักษณ์ สารวงษ์ ทำนอง : -

รูปสมมาตร รูปสมมาตร คือรูปที่พับครึ่งหนึ่งแล้ว รูปแต่ละข้างของรอยพับสนิทกัน รอยพับนี้เรียกแกนสมมาตร

แกนสมมาตร แกนสมมาตร อาจจะมีมากกว่า 1 แกน แต่รูปทั้งสองข้างของแกนจะเท่ากัน ขอให้หนูจงจำให้ดี

ซึ่งเพลงรูปสมมาตรนี้ ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ คือ สามารถนำไปใช้ได้หลังกระบวนการเรียนรู้ขั้นสอน เพื่อให้ นักเรียนเห็นถึงภาพรวมของลักษณะของรูปสมมาตรได้ชัดเจน และสามารถใช้ในขั้นสรุปเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียน ทั้งนี้ไม่ว่าจะนำบทเพลงประกอบการสอนไปใช้ในกระบวนการสอนในชั้นใดก็ตาม ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอนเป็นหลักที่ เห็นควรแล้วว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้ เพราะบทเพลงประกอบการสอนเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของผู้เรียน

เพลงที่ 3 เพลง Are you a....?

เพลง Are you a....?

เนื้อร้อง รัญญาลักษณ์ สารวงษ์ ทำนอง ผนเพลงมา ศิลปิน การ์เน็ต สะเลอปี

Are you a boy? Yes, I am. / No, I am not. Are you a girl? Yes, I am. / No, I am not. Are you a teacher?

Yes, I am. / No, I am not. (ทำนอง.... ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน)

เพลง Are you a....? เป็นเพลงประกอบการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานเปลิดเปลิน สนใจบทเรียนยิ่งขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาสาระในบทเรียนได้ วัตถุประสงค์เฉพาะ

คือ เพื่อให้นักเรียนได้รู้ความหมายของประโยค Are you a...? สามารถพูดสื่อสารด้วย ประโยค Are you a...? และเลือกตอบด้วย Yes, I am. หรือ No, I am not. ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งใช้ทำนองของเพลงฝนตกลงมา เป็นเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียนในปัจจุบัน

เพลงที่ 4 เพลง Oh! What is this?

เพลง Oh! What is this?

เนื้อร้อง รัญญาลักษณ์ สารวงษ์ ทำนอง ฝนตกลงมา ศิลปิน การ์เน็ต สะเลอบี้

Oh! What is this? It is a pencil. Oh! What is this? It is a ruler.

Oh! What is this? It is an eraser. Oh! What is this? It is a notebook.

เพลง Oh! What is this? เป็นเพลงประกอบการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัตถุประสงค์หลักไม่แตกต่างจาก เพลง Are you a...? บทเพลง ที่ได้นำเสนอก่อนหน้านี้ แต่จะต่างกันในส่วนของวัตถุประสงค์เฉพาะนั่นก็คือ นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ และ โครงสร้างประโยค What is this? ได้ถูกต้อง และสามารถสนทนาด้วย ประโยค What is this? และตอบด้วย It is a/an ... ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งใช้ทำนองของเพลงฝนตกลงมา เป็นเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียนในปัจจุบัน เช่นเดียวกัน ดังที่ อรุณวรรณ เกตุอร่าม (2525) กล่าวไว้ว่า ในการแต่งเพลงประกอบการสอน ควรใช้ทำนองเพลงที่เด็กคุ้นเคยและเป็นที่ทำนองเพลงที่นิยมกันในปัจจุบัน จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว โดยทำนองเพลงกับเนื้อเพลงควรเข้ากันด้วย

ทั้งเพลง Oh! What is this? และเพลง Are you a...? ข้างต้นนั้นผู้แต่งได้นำบทเพลงไปใช้ประกอบการสอนในกระบวนการเรียนรู้ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนในเนื้อหาที่จะสอน

และตัวอย่างของเพลงที่สามารถนำมาใช้ประกอบการสอนได้ เป็นเพลงสมัยใหม่ที่แต่งเนื้อเพลงขึ้นเพื่อให้ตระหนักถึงการใช้คำในภาษาไทย ทั้ง ล ลิง ร เรือ คะ / ค่ะ ที่มักใช้ผิดในปัจจุบัน เพลงนี้มีจังหวะทำนองสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถใช้เป็นเพลงประกอบการสอน ที่เข้ากับยุคปัจจุบันได้ ความเห็นส่วนตัวคิดว่าเหมาะสำหรับการใช้เป็นเพลงประกอบการสอนในชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยมีเนื้อร้องดังนี้

เพลง นอยด์

ศิลปิน: ไช่มุก รุ่งรัตน์ feat. The Rube เนื้อร้อง: Mildvocalist

สวัสดีครับคุณผู้ชมที่รัก ยินดีต้อนรับสู่ชั่วโมงภาษาไทย เรื่องที่เราควรรู้บางคนไม่รู้ ทำให้ร้อง อู้หู! ขึ้นมาได้ ร เรือ ล ลิง ต่างกันเช่นไร ก็ไม่เข้าใจทำไมเขาว่าไม่สำคัญ บางคนเอาเลื่อยไปอยู่ในเรือ ที่จริงต้องอยู่ในเรือ ไม่อยากเชื่อเลยว่าคนไม่เข้าใจ ลืมแล้วหรือเปล่าเราเป็นคนไทย เหตุอันใดไม่เข้าใจภาษาเรา โอ๊ย... เศร้าทรวงใน อดไม่ไหวขอระบายหน่อยแล้วกัน รักแล้วเลยลองรวบรวมฤทธิ์ แล้วรีบลาร้างเลิกกลุ่มหลง ลองรอลองรู้ร่ำเรียนลง ร้องรำร้องรำ ลาลาลา...

สวัสดีค่ะ หนูไม่ผินนะคะ เพิ่งอ่านมานะเมื่อคืนนี้ คะ ค่ะ ที่รู้มาจนชินหู ใครช่วยบอกหนูสักคนเนี่ย คำว่า ค่ะ ที่รู้มา ต้องลงท้าย ใช้ ค่ะ ตอบรับปฏิเสธได้ แต่เดี๋ยวนี้ใช้ ค่ะ ตอบแทนได้ไง โอ๊ย... งงใจ อีตอนที่พูดก็พูดดี แต่พอได้เขียนนี้แทบหงาย สลัดกันไปซะจนฟังไม่รู้ความ โอ๊ย... เศร้าทรวงใน อดไม่ไหวขอระบายหน่อยแล้วกัน

สวัสดีค่ะ ไช่มุกนะคะ วันนี้มาร้องเพลงให้ฟังค่ะ อย่าฟังตั้งใจนะคะ ขอ Rap ให้ฟังค่ะ คือคำว่า ค่ะ หรือคำว่า ค่ะเอาจริงๆ ไม่ยากนะคะ ขอแค่อย่างเดียวให้ใส่ใจกันสักนิดจะเข้าใจค่ะ

นอยด์ใจนิดหน่อยในความเป็นไทย (นอยด์ใจนิดๆ ติดที่ฉันเป็นคนไทย) ภาษาไทยคงตามแต่คนที่ใช้ไม่เข้าใจ (นอยด์ใจ... นอยด์ใจ)

ถึงแม้ว่าเพลง นอยด์จะมีเนื้อเพลงที่ยาว แต่ด้วยจังหวะ และดนตรีประกอบที่สนุกสนาน จะช่วยให้การเรียนการสอนในเนื้อหาสนุกสนานน่าสนใจและเกิดความเพลิดเพลินในเรื่องที่เรียนได้

ประโยชน์ของการใช้เพลงประกอบการสอน

เพลงเป็นสื่อการเรียนอย่างหนึ่งซึ่งมีประโยชน์สำหรับใช้ประกอบการสอนได้เป็นอย่างดีเพราะเด็กร้องเพลงอยู่แล้ว เมื่อครูนำบทเพลงมาใช้ประกอบการสอนด้วยแล้ว ยิ่งจะช่วยให้เด็กสนใจอยากเรียนมากขึ้น ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของเพลงประกอบการสอน เอาไว้ดังนี้ โกวิท ชันศิริ (2520) กล่าวว่า เพลงช่วยพัฒนาความเจริญเติบโต ของเด็กในด้านต่างๆ เสียงและดนตรีมีอิทธิพลต่อการแสดงออกและการตอบสนองของเด็ก ช่วยพัฒนาความสามารถในทางดนตรีของเด็ก เป็นสื่อการแสดงออกทางด้านอารมณ์เป็นภาษาหนึ่งที่ สามารถสื่อความหมายโดยที่ภาษาพูดไม่สามารถจะแสดงออกได้ อีกทั้ง สุนมา พานิช (2531) กล่าวว่า การนำเพลงเข้ามาประกอบการสอนเด็กวัยต่าง ๆ นั้น จะพบว่ามีการนำไปใช้กับเด็กเล็กมากที่สุด เนื่องจากเด็กในวัยนี้ชอบความสนุกสนาน เป็นวัยที่ชอบเรียนรู้และชอบเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา เพลง จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย

ประกอบเพลงได้ นอกจากนี้เพลงจะช่วย พัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และราตรี รุ่งทวิชัย (2539) ได้กล่าวว่า ในการสอนหากครูมีเทคนิคในการนำเพลงมาสอนสอดแทรกได้ทุกครั้ง นักเรียนจะมีความสุขในการเรียนมาก อาจใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ทบทวน แก้อั้วความเบื้อหน่ายหรือสรุปบทเรียน การสอนดนตรีให้กับเด็กเล็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้น การร้องเพลงควรเป็นกิจกรรมหลัก ส่วนการเล่นเครื่องดนตรีหรือการพ้อนรำ จะเป็นกิจกรรมรองลงไป นอกจากนี้สุจริต เพียรชอบ (2531) กล่าวว่า การใช้เพลงประกอบการสอน ช่วยให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนานในการเรียน การเรียนวิชาต่างๆวันละหลายๆ ชั่วโมง อาจทำให้เด็กเกิดความเครียดทางอารมณ์ การใช้เพลงประกอบการสอนจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้อารมณ์แจ่มใสเบิกบาน ทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เพราะเพลงมีความคล้องจองทำให้ จำได้ง่าย

ฉันทนา อุดมสิน (2533) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเพลงในการใช้ประกอบบทเรียนไว้ดังนี้

- 1) ทำให้การเรียนการสอนในเนื้อหาสนุกสนานน่าสนใจและเกิดความเพลิดเพลินในเรื่องที่เรียน
- 2) ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ ทำให้การเคลื่อนไหวดูงดงามและสวยงาม
- 3) ผ่อนคลายความตึงเครียด
- 4) ช่วยให้เกิดพัฒนาการทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- 5) ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก เช่น เมื่อครูเรียกให้ร้องเพลงหรือทำกิจกรรมในชั้นเรียนบ่อยๆ จะช่วยให้เด็กมีความกล้าแสดงออก เป็นการปลูกฝังความเชื่อมั่นในตนเอง
- 6) ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เช่นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดทำประกอบเพลงเองโดยอิสระ ไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใดๆ เพียงแต่ครูเป็นผู้แนะแนวทางให้เป็นต้น
- 7) ส่งเสริมทักษะในการฟัง เช่น นักเรียนสามารถเคาะจังหวะหรือแสดงท่าทางให้เข้ากับจังหวะของเพลงได้
- 8) สร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ให้ทำกิจกรรมประกอบเพลงโดยการจับมือกันเป็นวงกลมจับมือกระโดด เป็นต้น

วงกลมจับมือกระโดด เป็นต้น

นอกจากนี้ วิภา วโรตมะวิชยุ (2535) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเพลงประกอบการสอนคือ

- 1) ใช้ในการสอนเด็กเมื่อเริ่มเรียน เพื่อให้เด็กคุ้นเคยและสนุกสนาน
- 2) ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเร้าความสนใจให้อยากเรียน
- 3) ใช้ในการดำเนินการสอน โดยให้ร้องเพลงประกอบการแสดงท่าทางหรือร้องเพื่อจดจำรายละเอียดที่สำคัญของเนื้อเรื่อง
- 4) ใช้ในการสรุปบทเรียนเพื่อให้ได้คิดสอใจได้แนวคิดและจำได้อย่างรวดเร็ว

เห็นได้ว่าเพลงมีประโยชน์ต่อการเรียน การสอนหลายประการ เช่น ช่วยเร้าความสนใจ ของเด็ก กระตุ้นให้เด็กอยากเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนานอันเป็นผลทำให้เด็กจดจำเนื้อหาได้ง่ายและรวดเร็ว เพลงยังสามารถ สอดแทรกจริยธรรมและคำสอนแก่เด็กให้เกิดแนวคิดที่ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติและดำรงชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการใช้บทเพลงประกอบการสอน

ศิริพร หงส์พันธ์ (2540) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนบทเพลงว่า ครูควรจัดบทเพลงประกอบการเรียนการสอนให้เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพราะการใช้บทเพลงประกอบการสอนเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้เด็กสนใจบทเรียน และรู้สึกสนุกสนาน ไม่เบื้อหน่าย ในการใช้บทเพลงประกอบการสอนนั้น ครูจะต้องมีวิธีที่จะทำให้เด็กสนใจและร้องเพลงได้ และควรเลือกเพลงที่เหมาะสมกับเด็กด้วย

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ได้พบข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการใช้บทเพลงประกอบการสอนอย่างหลากหลาย ดังนี้ อรุณวรรณ เกตุอร่าม (2525) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

- 1) ในการแต่งเพลงประกอบการสอน ควรใช้ทำนองเพลงที่เด็กคุ้นเคยและเป็นทำนองเพลงที่นิยมกันในปัจจุบัน จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว โดยทำนองเพลงกับเนื้อเพลงควรเข้ากันด้วย
- 2) ในการใช้บทเพลงประกอบการสอนนั้น หากแจกเนื้อเพลงให้นักเรียนทุกคนล่วงหน้าจะได้ผลดีกว่าแจกเนื้อเพลงในเวลา ด้วยนักเรียนมีโอกาสได้ไปอ่านก่อน ทำให้ไม่เสียเวลาอ่านเนื้อเพลงในห้องเรียน
- 3) ในการสอนร้องเพลงนี้ จะเป็นการดียิ่ง หากครูให้นักเรียนมีโอกาสปรบมือเข้ากับจังหวะเพลง หรือใช้เครื่องประกอบการร้องเพลง เช่น ไม้เคาะจังหวะ หรือกลอง แต่ถ้าครูไม่ต้องการให้เสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง อาจจะเปลี่ยนให้นักเรียนฝึกใช้นิ้วเคาะเข้ากับจังหวะเพลงก็ได้

4) ในการสอนร้องเพลงนั้น หากครูเตรียมตัวอย่างดีร้องเพลงได้คล่องแคล่ว ไพเราะ มีท่าทางที่สนุกสนาน เท่ากับเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนสนใจในการเรียนการสอนยิ่งขึ้น

5) หลังจากสอนร้องเพลงแล้วครูควรจัดกิจกรรมเสริมด้วย เช่น ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เล่นละคร เชิดหุ่นมือ หรือหุ่นคน โดยให้นักเรียนรับผิดชอบในการกำหนดบทบาทในการแสดง โดยอาศัยเนื้อหาจากบทเพลงนั้นๆ

น้ำเงิน อานามวัฒน์ (2537) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่อง น้ำ ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนและการสอนตามคู่มือครูให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

1) ในการนำบทเพลงมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในบทเพลงเป็นอย่างดี ควรได้มีการฝึกหัดให้ชัดเจนแม่นยำก่อนที่จะนำมาสอนนักเรียน ทั้งนี้นอกจากจะสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ยังเป็นการสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับเด็กอีกด้วย

2) การนำบทเพลงมาใช้ประกอบการสอนควรเลือกเพลงให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และวัตถุประสงค์ของบทเรียน

3) การสอนเพลงประกอบบทเรียน ครูผู้สอนควรสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย เช่น การสอนเพลงให้สัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย โดยให้เด็กอ่านเนื้อเพลง และครูช่วยแก้ไขการอ่านของนักเรียนให้ถูกต้องเป็นต้น

4) ครูควรมีเนื้อเพลงแจกให้นักเรียนเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการจดเพลง และยังช่วยให้นักเรียนจำเนื้อหาในบทเพลงได้ โดยเฉพาะถ้าทำเป็นเล่มได้ยิ่งดี

5) ในการสอนร้องเพลงครูควรร้องให้นักเรียนฟังก่อน 1-2 เที่ยว ถ้าเป็นเพลงยาว ครูควรสอนและร้องให้ฟังทีละท่อนเพื่อให้นักเรียนจะได้จำได้เร็วขึ้นและไม่สับสน

มาริส กาสุวรรณ์ และมณฑา จาญจัน (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของกิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษต่อการเรียนรู้และความคงทน ของคำศัพท์และทักษะการพูด ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

1) ควรให้เวลากับนักเรียนในการทำกิจกรรมเพลง โดยให้นักเรียนได้ร้องเพลงและทบทวนเพลงบ่อยๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วในการจดจำเนื้อร้องและคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

2) ควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อการเรียนด้วยกิจกรรมเพลง อย่างเข้มแข็ง เช่น ให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นรายคน หรือ รายกลุ่ม

จากข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการใช้บทเพลงประกอบการสอนข้างต้นที่กล่าวมานั้น การนำบทเพลงมาใช้ประกอบการสอนนั้นจะต้องเตรียมความพร้อมในหลายด้าน ได้แก่ตัวครูที่จะต้องมีความรู้ในเนื้อหา มีความเข้าใจในบทเพลงที่แต่งขึ้นหรือเพลงที่นำมาใช้เป็นอย่างไร มีความสามารถในการแต่งทำนองเพลง หรือค้นหาทำนองเพลงที่เป็นที่น่าจดจำ หรือคุ้นหูนักเรียน และเมื่อได้เพลงที่ต้องการแล้ว ครูต้องฝึกหัดให้แม่นยำ ร้องให้คล่องแคล่วก่อนที่จะนำมาสอนนักเรียน และมีระยะเวลาให้นักเรียนได้ฝึกซ้อม หรือมีเวลาให้เด็กทบทวนเพลงบ่อยๆ หรือมีการแจกล้อเนื้อร้องให้นักเรียนได้ฝึกซ้อม สิ่งสำคัญคือครูควรเลือกใช้เพลงให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนด้วย

การประยุกต์ใช้

การนำบทเพลงไปใช้ประกอบการสอนของนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีข้อควรคำนึงในการสอนการร้องเพลงสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

1) เด็กทุกคนมีพัฒนาการและภาวะความพร้อมทางร่างกายและจิตใจแตกต่างกัน ครูจึงควรเข้าใจ ไม่คาดหวังความสามารถของเด็กว่าจะร้องเพลงได้เหมือนกันทุกคน

2) เพลงสำหรับเด็กควรเป็นเพลงง่ายๆ เริ่มต้นจากเพลงที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งที่ เด็กได้รู้จักพบเห็นในชีวิตประจำวันหรือเกี่ยวข้องกับตนเอง

3) การสอนเพลงในแต่ละครั้ง ไม่ควรสอนเพลงหลายเพลงมากเกินไป

ดังนั้นการนำกิจกรรมเพลงที่มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียน กระทำได้หลายโอกาส คือ (1) การใช้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นแรงจูงใจและหันเหความสนใจของนักเรียนให้มาสู่บทเรียนที่ครูกำลังจะสอน (2) การใช้เพลงดำเนินการสอน จะใช้เพลงเป็นตัวหลักสำคัญในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ (3) การใช้เพลงในการสรุปบทเรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนเป็นการย้ำซ้ำเตือนอีกครั้งหนึ่ง (4) การใช้เพลงสำหรับฝึก ซึ่งจะเป็นการฝึกให้ออกเสียงหรือย้ำให้เกิดความแน่ใจอีกครั้งหนึ่ง เช่น การสอนคำใหม่เมื่อสอนคำใหม่แล้วต้องการให้นักเรียนฝึกอ่าน หรือจะให้หาความหมายของคำอีกก็ได้ (5) ใช้เพลงในการวัดผลและประเมินผล โดยการใช้เพลงเป็นส่วนประกอบในการวัดผล เช่น นักเรียนเรียนเรื่องคำซ้อน ซึ่งนอกจากจะใช้เพลงคำซ้อนในการสรุปเนื้อหาแล้ว ยังสามารถใช้เพลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องได้

จากข้อควรคำนึงในการสอนการร้องเพลงสำหรับเด็ก โอกาสการนำกิจกรรมเพลงที่มาใช้ในกิจกรรมการเรียนสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้บทเพลงประกอบการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียนนั้นมีข้อคำนึงของการใช้บทเพลง ประกอบการสอนใน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยส่วนใหญ่แล้วจะประกอบไปด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นกระบวนการสอน และขั้นสรุปบทเรียน บทเพลงที่จะนำมาใช้ในแต่ละขั้นนั้น มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก จึงขอเสนอแนะข้อควรคำนึงไว้ดังต่อไปนี้ 1) เพลงที่บอกเนื้อหาที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ไว้ในเนื้อเพลง การนำไปใช้ที่เหมาะสมจะเป็นการนำไปใช้ในขั้นสรุปบทเรียน เพราะเพลงที่บอกเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนรู้ ช่วยให้เด็กจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ในระยะยาว เพลงในลักษณะนี้อาจไม่เหมาะที่จะนำไปใช้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพราะเสมือนเป็นการบอกเนื้อหาที่จะเรียนให้นักเรียนได้รู้ก่อน อาจส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียนได้ 2) เพลงที่มีเนื้อหาของเพลง ชวนติดตาม กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ หรือเป็นคำถาม ปริศนา หรืออาจเป็นเพลง ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ในเรื่องที่กำลังจะได้เรียน

การนำไปใช้ที่เหมาะสมจะเป็นการนำไปใช้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระตุ้นและสร้างความสนใจของนักเรียนให้ มีต่อบทเรียน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมและ ความกระตือรือร้นที่จะเรียน นักเรียนรู้ว่า จะเรียนเรื่องอะไร โดยที่ครูไม่ต้องบอกโดยตรง และนักเรียนยังสามารถนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนใหม่ได้อย่างถูกต้อง

สรุป

การจัดกิจกรรมโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนเป็นกิจกรรมที่นำบทเพลงมาใช้ หรือมีการร้องเพลงในกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำเป็นที่จะต้องมีการใช้ท่าทางประกอบ หรือมีการปรบมือ เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนได้มีบทบาทในทำกิจกรรมร่วมกัน ผ่านกระบวนการการนำเพลงมาใช้ โดยครูตั้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ เลือกหรือสร้างบทเพลงให้ตรงตามจุดประสงค์นั้น ใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ใช้ทำนองที่นักเรียนคุ้นเคย และเลือกใช้เพลงให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้น เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา เป็นสิ่งที่นักเรียนได้จะรับจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งการเรียนรู้ในเนื้อหาของรายวิชาและบรรยากาศทางการเรียนรู้ ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ กาญจนะ. (2561). **เทคนิคและทักษะการสอนเบื้องต้น เล่ม1**. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- น้ำเงิน อานามวัฒน์อร่าม. (2537). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง น้ำ ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนและการสอนตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัทมาวดี เจริญฤทธิ์. (2553). **เทคนิคการใช้เพลง**. <http://nadear28.blogspot.com/p/blog-page_5393.html?m=1> (สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม).
- วันดี เหมรา. (2553). **การใช้เพลง**. <http://wandeehemra.blogspot.com/p/blog-page_7850.html?m=1> (สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม).
- ศุทธิณี ทางแก้ว และนาตยา ปิลันธนานนท์. (2561). **การพัฒนาเพลงประกอบการเรียนการสอนสังคมศึกษาและภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น = Developing Songs for Learning Social Studies and Thai Language for Lower Primary Students**. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 19(2), 138-152.
- สุภาวดี ชันบุญ. (2556). **ผลการใช้กิจกรรมเพลงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความเรียนรู้ตัวอักษรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมศักดิ์ ชำนาญกิจ. (2523). **การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 = The Use of Song as the Thai Teaching Supplement at the Level of Prathom SuKsa 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรุณวรรณ เกตุอร่าม. (2525). **การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 = The Use of Song as the Thai Teaching Supplement at the Level of Prathom SuKsa 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทคนิคการใช้เพลงประกอบแผนการสอน**. (ม.ป.ป.). <http://oservice.skru.ac.th/ebookft/693/chapter_9.pdf> (สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม).